

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/250/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212226696
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1212226696.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Darina Kuchtová a JUDr. Zuzana Kučerová, v právnej veci žalobkýň: v 1. rade J. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. X v O., v 2. rade M. O., nar. XX.X.XXXX, bytom O. X v O., obe zastúpené advokátom JUDr. Miroslavom Králikom, so sídlom Grösslingova 4 v Bratislave, proti žalovanej: Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom hospodárstva SR, Mierová 19 v Bratislave, o náhradu škody, o odvolaní žalobkýň proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 10C 221/2012-308 zo dňa 14.06.2016, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 10C 221/2012-308 zo dňa 14.06.2016 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom č. k. 10C 221/2012-308 zo dňa 14.06.2016 zamietol žalobu o náhradu škody spolu s úrokom z omeškania a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému nárok na ich náhradu nepriznal.

2. Žalobkyne sa žalobou doručenou súdu 12.10.2012 domáhali, aby súd zaviazal žalovanú na náhradu škody každej v sume po 921,33 € s 9,25 % úrokom z omeškania ročne od 12.7.2011 až do zaplatenia a tiež nemajetkovej ujmy každej z nich v sume po 10.000 €. Žalobkyne svoju žalobu odôvodnili tým, že dňa 26.1.2010 uzatvorili ako spotrebiteľky s cestovnou kanceláriou KARYA TOUR, s.r.o., Zmluvu o obstaraní zájazdu do Turecka v termíne od 25.7.2010 do 4.8.2010, pričom za zájazd zaplatili celkom sumu 2.717 €. Dňa 9.7.2010 oznámila CK úpadok. V dôsledku úpadku si CK neplnila svoje záväzky vyplývajúce jej zo Zmluvy o obstaraní zájazdu, preto žalobkyne na zájazd ani nenastúpili. Dňa 21.12.2009 uzatvorila CK KARYA TOUR, s.r.o. so spoločnosťou ALLIANZ - Slovenská poisťovňa, a.s., Poistnú zmluvu o poistení zájazdu pre prípad úpadku, s číslom zmluvy XXXXXXXXXX, s platnosťou od 1.1.2010 do 31.12.2010 na poistnú sumu 500.000 €. Poisťovňa ALLIANZ vyplatila žalobkyniam z ceny zájazdu poistné plnenie v sume 815,10 € a neskôr doplatila 59,24 €, čo predstavuje cca 32,18 % zaplatenej sumy. Žalobkyniam teda vznikla škoda vo výške 1.842,66€.

3. Žalobkyne tvrdili, že podľa Katalógu cestovnej kancelárie „Leto 2010“ je zrejmé, že cestová kancelária si nesplnila povinnosti, ktoré jej ukladal § 8 ods. 1 písm. k) zákona č. 281/2001 Z.z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, podľa ktorého bola cestovná kancelária povinná pred uzatvorením zmluvy o zájazde v katalógu, prípadne inou písomnou formou presne, jasne, pravdivo, zrozumiteľne, úplne a riadne informovať o všetkých skutočnostiach, ktoré sú jej známe a ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie záujemcu o kúpu zájazdu, najmä však o rozsahu a podmienkach poistenia zájazdu, o rozsahu poistného plnenia, o podmienkach na plnenie nároku objednávateľa, o poisťiteľovi, s ktorým má cestovná kancelária uzatvorené poistenie zájazdu. Z toho vyvodili žalobkyne dôvody, ktoré zapríčinili nevrátenie celej sumy zájazdu, a to že cestovná kancelária nedohodla s poisťovňou pre prípad úpadku povinnosť vrátenia všetkých peňazí, ktoré navrhovateľky za zájazd zaplatili, ďalej

žalovaná implementovala Smernicu Rady EHS 1990/314/EHS o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb (ďalej len Smernica) nesprávne, t.j. nesprávne je implementovaná výška garancie (§11 ods. 3 zákona o zájazdoch) v rozsahu určenom v článku 7 Smernice 90/314 v znení výkladu tohto článku rozsudkami Súdneho dvora EÚ. Žalobkyne ďalej poukázali aj na nečinnosť Slovenskej obchodnej inšpekcie, ktorá tiež mala prispieť k vzniku škody. Podľa rozsudkov Európskeho súdneho dvora vo veciach C- 91/92 a C-14/83 Súdny dvor rozhodol, že ak nie sú prijaté opatrenia na prebratie Smernice v stanovenej lehote, povinnosť prijať všetky potrebné opatrenia všeobecnej, alebo osobitnej povahy, aby zabezpečili splnenie tejto povinnosti, sa vzťahuje na všetky orgány členských štátov, vrátane súdov, v rámci ich právomocí. Cestovná kancelária KARYA TOUR v katalógu nezverejnila Všeobecné poisťné podmienky poistenia pre prípad úpadku cestovnej kancelárie, neuviedla informáciu o poisťiteľovi s ktorým uzatvorila poisťnú zmluvu. Týmto konaním zavádzala spotrebiteľa (§ 5 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa), pretože zamlčala údaje o vlastnostiach služby a nákupných podmienkach. SOI toto konanie cestovnej kancelárie nesankcionovala. Krajské inšpektoráty SOI ako orgány, ktoré SR zriadila na to, aby vykonávali štátnu kontrolu cestovného ruchu a aby touto kontrolou ochraňovali spotrebiteľa, nedokázali v rámci svojej kontrolnej činnosti za obdobie od 1.6.2006 do 31.12.2010 zistiť takéto závažné porušovanie zákona zo strany cestovnej kancelárie a prijať opatrenia na nápravu. SOI bola povinná vykonať opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy na to, aby implementácia čl. 7 Smernice 90/314 bola vykonaná v súlade s právom EÚ, túto povinnosť si nesplnila.

4. Žalovaná s návrhom nesúhlasila a žiadala žalobu zamietnuť. V písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 21.11.2011 namietla nedostatok vecnej pasívnej legitímácie v časti týkajúcej sa nesprávnej implementácie Smernice. Poukázala na to, že Smernica bola do zákona č. 281/2001 Z.z. implementovaná sekciou turizmu MH SR, ktorá však bola v dôsledku prenesenia právomocí zákonom č. 575/2001 Z.z. v celom rozsahu delimitovaná na Ministerstvo kultúry a cestovného ruchu SR a následne na Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, ktoré disponuje všetkou písomnou dokumentáciou a podkladmi súvisiacimi s implementáciou Smernice. Ďalej uviedla, že Smernica nemôže ukladať povinnosti jednotlivcovi (rozsudok SD EÚ z 26.2.1986 vo veci Marshall). Vychádzajúc z názoru žalobkýň na nečinnosť SOI žalovaná popiera, že by SOI mala právo vyžadovať od cestovnej kancelárie KARYA TOUR, s.r.o., splnenie povinností uložených Smernicou, pretože by to bolo v priamom rozpore s vyššie uvedenou judikatúrou SD EU. Uvedené platí aj v prípade, ak by SOI dospela k názoru, že došlo k nesprávnej implementácii Smernice do vnútroštátneho právneho poriadku SR. Odporca poukázal aj na čl. 288 Zmluvy o fungovaní, podľa ktorého má nariadenie všeobecnú platnosť, je záväzný vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľný vo všetkých členských štátoch. Uvedené však neplatí v prípade smernice. Smernica je v zmysle Zmluvy záväzná pre každý členský štát vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a metód je ponechaná vnútroštátnym orgánom.

5. Žalovaná vzniesla aj námietku premlčania uplatneného nároku. Poukázala pritom na uplynutie objektívnej premlčacej lehoty podľa § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., keď podľa tvrdenia žalobkýň mala byť škoda spôsobená nesprávnou implementáciou Smernice žalovanou do zákona č.281/2001 Z.z. o zájazdoch a nečinnosťou SOI, teda malo ísť o nesprávny úradný postup, ktorý musel byť ukončený najneskôr nadobudnutím platnosti citovaného zákona, t.j. dňom 18.7.2001, lehota uplynula dňom 18.7.2011. Žalobkyne podali žalobu na súd až dňa 12.10.2012. Zákon č. 58/1969 Zb., neumožňuje navrhovateľkám ani priznať primerané zadostučinenie.

6. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie výsluchom strán sporu, oboznámil sa s obsahom spisu a zistil skutkový stav veci uvedený nižšie.

7. Žalobkyne uzatvorili dňa 26.1.2010 s cestovnou kanceláriou KARYA TOUR, s.r.o. Zmluvu o obstaraní zájazdu. Podľa nej mali zaplatiť zálohu 1.400 € ešte v ten istý deň a doplatok do ceny zájazdu v sume 1.317 € mali uhradiť v lehote najneskôr do 30 dní pred nástupom na zájazd. Celková suma zájazdu bola v cene 2.717 €. Termín zájazdu bol od 25.7.2010 do 4.8.2010. Žalobkyne uhradili celú sumu zájazdu. Podľa Oznámenia o ukončení likvidácie zo dňa 7.2.2011 ALLIANZ - Slovenská poisťovňa, a.s. vyplatila žalobkyniam poisťné plnenie v sume 874,34 €. Zvyšok zaplatenej ceny zájazdu v sume 1.842,66 €, každej po 921,33 € zostal neuhradený. Žalobkyne tvrdili, že škoda im vznikla z dôvodu, že poisťná suma pre prípad úpadku cestovnej kancelárie nepokryla nimi uhradenú cenu zájazdu z dôvodu, že do ustanovenia § 11 ods. 3 zákona č. 281/2001 Z.z. o zájazdoch bol nesprávne transponovaný čl. 7 Smernice rady č. 90/314/EEC, podľa ktorého organizátor a/alebo maloobchodník, ako zmluvná strana, musí zabezpečiť dostatočný dôkaz záruky refundácie peňazí, ktoré boli zaplatené za a pre

repatriáciu spotrebiteľa v prípade platobnej neschopnosti, keď § 11 ods. 3 citovaného zákona limituje výšku poistného krytia minimálne 25 %-ami ročných plánovaných tržieb z predaja zájazdov, resp. ak tržby majú byť nižšie než v predchádzajúcom roku, vo výške minimálne 25 % týchto tržieb v predchádzajúcom roku.

8. Súd prvej inštancie v predmetnej veci vyslovil názor, že najvýznamnejšími dokumentármi, ktoré zaväzovali Slovenskú republiku aproximovať právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa bola európska dohoda o pridružení (Asociačná dohoda), Biela kniha, Partnerstvo pre vstup a Národný program pre prijatie *acquis* (NPAA). V kapitole 23, ktorá bola uzavretá v októbri 2000 určuje NPAA úlohy Slovenskej republiky ohľadom ochrany spotrebiteľa a zdravia. Okrem iného uvádza ako prioritu implementovať Smernicu 90/314 a prijať právnu úpravu ohľadom cestovného ruchu do 1.7.2001. Skutočnosť, že Smernica 90/314 bola transponovaná do obsahu zákona č. 281/2001 Z.z. vyplýva z Predkladacej správy, Dôvodovej správy, ktorej obsahom je doložka zlučiteľnosti zákona s právom EÚ, Oznámenia notifikácie, ako aj z Tabuľky zhody, ktorá poskytuje širšie informácie o tom, či právna úprava SR je kompatibilná s právom EÚ. Z ich obsahu súd zistil, že Smernica o organizovanom cestovaní a dovolenkových zájazdoch č. 90/314/EHS bola implementovaná do zákona č. 281/2001 Z.z. dňom 14.6.2001. Zákon nadobudol platnosť dňa 18.7.2001.

9. Podľa súdu prvej inštancie Slovenská republika je v zmysle judikatúry Európskeho súdneho dvora povinná zabezpečiť, aby poškodení jednotlivci mali možnosť účinne a efektívne uplatniť svoje právo na náhradu škody spôsobenej porušením práva spoločenstva. Túto možnosť im poskytoval zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a v súčasnosti zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci. Súd prvej inštancie ustálil, že k implementácii Smernice č. 90/314 do nášho právneho poriadku došlo dňom 14.6.2001, s platnosťou od 18.7.2001, pričom v tomto čase bol účinný zákon č. 58/1969 Zb. Súd teda nárok žalobkyní posúdil podľa tohto zákona, podľa ktorého sa môžu domáhať iba náhrady škody vzniknutej v dôsledku nesprávneho úradného postupu, nie však aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, nakoľko tento zákon nemajetkovú ujmu tak, ako ju upravuje zákon č. 514/2003 Z.z., v § 17 ods. 2, nepozná. Žalobkyne sa svojím návrhom voči štátu domáhali náhrady škody, ktorá im vznikla v dôsledku nesprávnej implementácie Smernice Rady č. 90/314. Keďže k nesprávnej implementácii Smernice došlo pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z., na posudzovaný prípad bolo potrebné aplikovať predchádzajúcu právnu úpravu danú zákonom č. 58/1969 Zb.. V žiadnom prípade nie je možná kombinácia aplikácie oboch zákonov, teda v časti náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 58/1969 Zb. a primerané zadosťučinenie podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ako to zdôvodňovali žalobkyne. Rovnako nie je možná ani kombinácia premlčacej doby a to objektívnej desaťročnej podľa zákona č. 58/1969 Zb. a subjektívnej trojročnej podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

10. Námietku premlčania uplatneného nároku vznesenú žalovanou považoval súd prvej inštancie za dôvodnú. Podľa právnej teórie subjektívna premlčacia doba sa uplatňuje len v rámci plynutia objektívnej doby. Ak objektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku márne uplynie, je uplatnenie práva v subjektívnej premlčacej lehote právne bezvýznamné. K nesprávnemu úradnému postupom malo dôjsť 18.7.2001, žalobkyne podali žalobu dňa 12.10.2012, teda až po uplynutí objektívnej desaťročnej lehoty, ktorá začala plynúť odo dňa, keď k nesprávnej implementácii Smernice došlo a teda došlo k nesprávnemu úradnému postupom, čo bolo 18.7.2001. S námietkou žalobkyní, že premlčacia doba by mala začať plynúť až od správnej transpozície Smernice sa súd prvej inštancie nestotožnil. Podľa žalovanou predloženého rozsudku Súdného dvora EU vo veci *Tónina Enza Iaia*, sp.zn. C-452/09 sa právo Únie má vykladať v tom zmysle, že nebráni členskému štátu vzniesť námietku uplynutia primeranej premlčacej lehoty voči žalobe podanej jednotlivcom, ktorou sa domáha ochrany svojich práv priznaných Smernicou, a to aj v prípade, ak členský štát Smernicu riadne neprebral, za predpokladu, že svojim správaním nezapríčinil oneskorené podanie žaloby. Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok *Emmot*, na ktorý poukazovali žalobkyne, totiž správanie vnútroštátnych orgánov žalobkyni bránilo, aby sa súdnou cestou dovoľavala svojich práv priznaných Smernicou, pretože uplynutím prekluzívnej lehoty na podanie žaloby stratila akúkoľvek možnosť uplatniť si toto právo, teda to nebol prípad ako je v posudzovanej veci.

11. Žalobkyne mali možnosť uplatniť si svoje právo v desaťročnej premlčacej lehote, toto právo však nevyužili, ani súdu nijako nezdôvodnili, čo im bránilo uplatniť si ho v zostávajúcej lehote. O vzniknutej škode sa žalobkyne dozvedeli z Oznámenia poisťovne o ukončení likvidácie zo dňa 7.2.2011, pričom do uplynutia lehoty im zostal rok aj osem mesiacov, teda nie päť mesiacov ako tvrdili, pretože v danom

prípade nebolo potrebné čakať na vyjadrenie k žiadosti na predbežné prerokovanie nároku. Na základe vyššie uvedeného súd žalobu zamietol.

12. Proti rozsudku podali odvolanie žalobkyne, ktoré nesúhlasili s rozhodnutím súdu prvej inštancie a namietali, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil začiatok plynutia premlčacej doby. Poukázali na to, že poisťovňa ALLIANZ vyplatila žalobkyniam poisťné plnenie v sume 874,34 Eur, t. j. 32,18 % zaplatenej sumy o čom boli žalobkyne upovedomené Oznámením poisťovne o ukončení likvidácie dňa 07. 02. 2011. V predmetný deň sa žalobkyne dozvedeli, že im vznikla škoda v celkovej výške 1 842,66 Eur. Škoda vznikla z dôvodu, nesprávnej transpozície Smernice Rady EHS 1990/314/EHS o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb, konkrétne článku 7 Smernice. V dôsledku nesprávnej implementácie predmetného článku Smernice, nemala cestovná kancelária zo zákona povinnosť dohodnúť s poisťovňou poistenie pre prípad úpadku, na základe ktorého bude v prípade úpadku CK zákazníkom refundovaná celá suma, ktorú za zájazd zaplatili. V dôsledku nesprávnej implementácie predmetnej Smernice vznikla dňa 07. 02. 2011 žalobkyniam škoda v celkovej sume 1 842,66 Eur, ktoré si spolu s ďalšími nárokmi žalobkyne uplatnili žalobou na súde dňa 12. 10. 2012. Právne posúdenie súdu prvej inštancie, ktorý návrh žalobkyň zamietol z dôvodu uplynutia objektívnej premlčacej lehoty, ktorá podľa súdu prvej inštancie začala plynúť dňom nesprávnej transpozície Smernice dňa 18. 7. 2001 s odkazom na ustanovenie § 22 ods. 2. zákona č. 58/1969 Zb. považujú žalobkyne za právne nesprávne. Žalobkyne majú za to, že premlčacia lehota, objektívna či subjektívna, nemôžu začať plynúť skôr ako dôjde k jednej z najvýznamnejších podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu porušením práva únie, ktorou je vznik škody. Zodpovednosť štátu za škodu porušením úniového práva voči fyzickej či právnickej osobe vzniká nie dňom nesprávnej transpozície smernice, ale až dňom keď fyzickej či právnickej osobe vznikla škoda, až vtedy sú naplnené všetky podmienky pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú porušením úniového práva. Ďalej žalobkyne poukazovali na to, že súd použil na právnu vec nesprávnu právnu normu, keď vychádzal z ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. Majú za to, že na predmetnú právnu vec sa vzťahuje a má byť posúdená podľa ustanovení zákona platného v čase, keď boli splnené podmienky vzniku zodpovednosti za škodu, t. j. v čase vzniku škody žalobkyniam. V tomto čase bol účinný zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorý obsahuje okrem iného aj ustanovenie o náhrade majetkovej ujmy v peniazoch ako jeden z ďalších nárokov uplatňovaných žalobkyňami v žalobe. Z vyššie uvedených dôvodov a judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-445/06) majú žalobkyne za to, že premlčacie lehoty im začali plynúť dňom, kedy im vznikla škoda. Ako už bolo vyššie uvedené, žalobkyniam škoda vznikla dňa 07. 02. 2011, kedy im bolo zo strany poisťovne oznámené, že im nebude vyplatená celá suma, ktorú za zájazd zaplatili, ale len 32,18 %, t. j. 874,34. V tomto momente sa žalobkyne dozvedeli o tom, že im vznikla škoda vo výške 1 842,66 Eur. Preto odo dňa 07. 02. 2011 začala plynúť 10-ročná objektívna a v rámci nej 3-ročná subjektívna premlčacia lehota. Žalobkyne si svoj nárok na náhradu škody proti žalovanej uplatnili na súde pred uplynutím subjektívnej aj objektívnej premlčacej lehoty. Ďalej v odvolaní žalobkyne vzhľadom na protichodné vyjadrenia oboch strán sporu týkajúce sa judikatúry SD EÚ ohľadom momentu začatia plynutia premlčacích lehôt, navrhli v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, aby súd za účelom objektívneho rozhodnutia v otázke premlčania uplatneného nároku, položil Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálne otázky, zodpovedaním ktorých by Súdny dvor Európskej únie poskytol právny názor spojený s výkladom otázky momentu začatia plynutia objektívnej premlčacej lehoty v súlade s úniovým právom. Prvostupňový súd tento návrh neakceptoval, preto žalobkyne navrhujú odvolaciemu súdu, aby tomuto návrhu vyhovel. V konaní vedenom Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn.: 10C/221/2012 došlo, v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. i), h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, k tým vadám, že súd prvej inštancie nesprávne vec posúdil, pretože nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Preto žalobkyne žiadajú odvolací súd, aby rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

13. K odvolaniu sa vyjadrila žalovaná, ktorá poukázala na rozsudok SD EÚ vo veci Francovich, v zmysle ktorého si nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnou implementáciou Smernice žalobkyne mali uplatniť v rámci vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa zodpovednosti. Túto možnosť im poskytoval z. č. 58/1969 Zb. a v súčasnosti poskytuje z. č. 514/2003 Z. z.. V danom prípade namietanej nesprávnosti transpozície Smernice ide teda v zmysle vnútroštátnych právnych predpisov o nesprávny úradný postup, ktorý bol ukončený najneskôr nadobudnutím platnosti zákona č. 281/2001 Z. z., t. j. dňa 18.07.2001 (účinný od 01.10.2001). Nakoľko k nesprávnemu úradnému postupu v danom prípade došlo za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., zodpovednosť za škodu, ktorá mala byť žalobcom spôsobená nesprávnym úradným postupom žalovanej - nesprávnou implementáciou Smernice, sa v zmysle § 27

ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. spravuje ustanoveniami z. č. 58/1969 Zb.. Podľa § 22 z. č. 58/1969 Zb. s poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. z. I. ÚS 430/2011-37 zo dňa 18.01.2012 je potrebné trvanie objektívnej premlčacej lehoty na náhradu škody, ktorá vznikla z nesprávneho úradného postupu podľa § 22 ods. 1 a ods. 2 z. č. 58/1969 Zb, ktorý sice jej dĺžku neupravuje, posudzovať analogicky s objektívnou premlčacou lehotou na náhradu škody, ktorá vznikla z nezákonného rozhodnutia. V prípade nesprávnej implementácie Smernice má ísť o neprávny úradný postup žalovanej, ktorý bol ukončený najneskôr nabodnutím platnosti z. č. 281/2001 Z. z., t. j. dňa 18.07.2001 (účinný od 01.10.2001). Žalobkyne podali v predmetnej veci žalobu na súd dňa 12.10.2012. z uvedeného je zrejmé, že v danom prípade 10-ročná objektívna lehota márne uplynula dňa 18.07.2011. Podľa z. č. 58/1969 Zb. nebolo potrebné predmetnú vec predbežne prerokovať s príslušným orgánom, nakoľko ust. § 9 ods. 1 z. č. 58/1969 Zb. vyžadovalo predbežné prerokovanie nároku s ústredným orgánom len v prípade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Plynutie premlčacej lehoty sa preto v danom prípade počas predbežného prerokovania nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnou implementáciou Smernice neprerušilo. Vychádzajúc z vyššie uvedeného žalovaná vzniesla námietku premlčania z dôvodu márneho uplynutia objektívnej premlčacej lehoty podľa § 22 ods. 1 z. č. 58/1969 Zb.. Žalovaná ďalej vo svojom vyjadrení k odvolaniu poukazovala na rozsudok SD EÚ vo veci Tonina Enza laia, ktorým bolo judikované, že právo Únie sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni členskému štátu vzniesť námietku uplynutia primeranej premlčacej lehoty voči žalobe podanej jednotlivcom, ktorou sa domáha ochrany svojich práv priznaných Smernicou, a to aj v prípade, ak členský štát smernicu riadne neprebral, za predpokladu, že svojim správaním nezapríčinil oneskorené podanie žaloby. Vychádzajúc z vyššie uvedeného má žalovaná za to, že aplikácia ustanovenia vnútroštátneho predpisu o 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe nie je v rozpore s komunitárnym právom ani s judikatúrou SD EÚ. Žalovaná zároveň zdôrazňuje, že z judikatúry SD EÚ vyplýva, že vnútroštátny súd je oprávnený preveriť, či poškodená osoba prejavila primeranú snahu s cieľom odvrátiť škodu alebo obmedziť jej rozsah a či včas využila všetky dostupné prostriedky na právnu ochranu (C-46/93, C-48/93), pričom poukazuje na to, že v danom prípade žalobkyne mali možnosť uplatniť svoje právo na náhradu škody na súde pred uplynutím 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty. Návrh na polozenie prejudiciálnych otázok SD EÚ považuje žalovaná za nadbytočné. Vzhľadom na vyššie uvedené argumenty žalovaná žiada, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako správny.

14. Opätovne sa vyjadrili žalobkyne, ktoré trvali na tom, že zo strany Slovenskej republiky nedošlo k riadnemu prevzatiu článku 7 Smernice do vnútroštátneho práva. Ďalej namietali, že v ich prípade nedošlo k premlčaniu ich nároku. Zotrvali na svojom predchádzajúcom názore, že v súlade s úniovým právom nemôže začať plynúť premlčacia lehota pred tým, ako sú splnené všetky podmienky pre vznik zodpovednosti štátu za škodu porušením úniového práva, medzi ktoré okrem iného judikatúra SD EÚ zaraďuje vznik škody. Žalobkyne sa skutočnú výšku škody, ktorá im vznikla dozvedeli na základe oznámenia poisťovne o ukončení likvidácie, v ktorom boli poisťovňou po prvýkrát oboznámený, že im nebude vrátená celá suma, ktorú za zájazd zaplatili. Predmetné oznámenie bolo žalobkyniam doručené dňa 07.02.2011, od tohto momentu začala plynúť 10-ročná objektívna a v rámci nej 3-ročná subjektívna premlčacia lehota.

15. Opätovne sa vo veci vyjadrila aj žalovaná, ktorá uvádzala, že súd prvej inštancie sa v danom prípade z dôvodu hospodárnosti konania primárne zaoberal námietkou premlčania vznesenou žalovanou, ktorú vyhodnotil ako dôvodnú. Odhliadnuc od uvedeného žalovaná uvádza, že s argumentáciou žalobkýň v tomto smere sa nestotožňuje. Žalovaná však považuje uvedenie bližšej argumentácie ohľadne podstaty sporu v tomto štádiu konania za nadbytočné, a k predmetnej problematike sa podrobne vyjadrí v prípade, že sa podstatou sporu bude zaoberať. K argumentácii žalobkýň o premlčaní nároku žalovaná uvádza, že spájanie dvoch odlišných právnych skutočností, a to začiatku plynutia objektívnej premlčacej lehoty s naplnením všetkých podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu považuje za absolútne nedôvodné a ničím nepodložené. Za ničím nepodložené, považuje žalovaná, aj tvrdenie žalobkýň, že dorúčením oznámenia príslušnej poisťovne žalobkyniam, začala plynúť tak objektívna, ako aj subjektívna premlčacia lehota. Uvedené tvrdenie je jednak v priamom rozpore s príslušnými ustanoveniami z. č. 58/1969 Zb. o plynutí objektívnej premlčacej lehoty a zároveň žalovaná odporuje názoru žalobkýň, že objektívna premlčacia lehota začína plynúť dňom vzniku škody, nakoľko deň doručenia oznámenia nemožno podľa žalovanej v danom prípade označiť ako za deň vzniku škody.

16. Žalobkyne podaniami doručenými súdu dňa 19.10.2017 a 19.12.2017 zopakovali svoje argumenty a na podporu svojich tvrdení poukázali aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave v obdobnom spore.

17. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP. Rozhodnutie okresného súdu bolo vydané dňa 14.06.2016, teda za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP), ktorým bol v zmysle zrušovacieho ustanovenia § 473 zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a zmien. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

18. Odvolací súd sa oboznámil s obsahom spisu, vrátane všetkých písomných podaní strán doručených súdu aj v priebehu odvolacieho konania, preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobkýň spolu s napadnutým rozsudkom okresného súdu a dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, keď nebol správny záver okresného súdu, že žalobu je potrebné zamietnuť, pretože uplynula premlčacia doba na uplatnenie nárokov zo strany žalobkýň.

19. V danom spore žalobkyne uzavreli dňa 26.01.2010 s cestovnou kanceláriou KARYA TOUR, s. r. o. zmluvu o obstaraní zájazdu. Podľa nej mali zaplatiť zálohu 1.400 € ešte v ten istý deň a doplatok do ceny zájazdu v sume 1.317 € mali uhradiť v lehote najneskôr do 30 dní pred nástupom na zájazd. Celková suma zájazdu bola v cene 2.717 €. Termín zájazdu bol od 25.7.2010 do 4.8.2010. Žalobkyne uhradili celú sumu zájazdu. Následne došlo k úpadku predmetnej cestovnej kancelárie a žalobkyne sa zájazdu nezúčastnili. Podľa Oznámenia o ukončení likvidácie zo dňa 7.2.2011 ALLIANZ - Slovenská poisťovňa, a.s. vyplatila žalobkyniam poistné plnenie v sume 874,34 €. Zvyšok zaplatenej ceny zájazdu v sume 1.842,66 €, každej po 921,33 € zostal neuhradený. Škoda mala žalobkyniam vzniknúť z dôvodu, že poistná suma pre prípad úpadku predmetnej cestovnej kancelárie nepokryla nimi zaplatenú cenu za zájazd, a to z dôvodu, že zákon č. 281/2001 Z. z. do § 11 ods. 3 nesprávne transponoval článok 7 Smernice.

20. Na základe vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že k skutočnej škode spôsobenej žalobkyniam došlo momentom, keď im ALLIANZ - Slovenská poisťovňa, a.s. nevyplatila celú sumu zájazdu, ktorú žalobkyne zaplatili, ale vyplatila im súhrnne len 874,34 € z celkových 2.717 €. K vzniku škody tak došlo doručením Oznámenia poisťovne o ukončení likvidácie dňa 07. 02. 2011. Od tohto momentu začala žalobkyniam plynúť 3-ročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie si svojho nároku. Preto súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keď žalobu zamietol z dôvodu premlčania nároku žalobkýň.

21. Právnu úpravu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom nemožno z pohľadu premlčania vykladať tak, aby získanie náhrady škody bolo úplne vylúčené. Ak by bol začiatok premlčacej doby stanovený dňom platnosti zákona č. 281/2001 Z. z. (zákon, ktorým SR transponovala do právneho poriadku SR Smernicu), t. j. 18.07.2001, bolo by znemožnené uplatnenie si práv subjektmi, ktorým by vznikla škoda po 18.07.2011, keďže SR by po tomto dátume mohla vždy účinne namietat' premlčanie. Zároveň je vylúčené a v rozpore s právnou logikou, aby objektívna premlčacia doba na uplatnenie práva na náhradu škody začala plynúť skôr, ako by vznikla škoda samotná (uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.12.2018, č. k. 6Co/103/2015-612).

22. Ďalej odvolací súd poukazuje na to, že k vzniku škody došlo dňa 07.02.2011, t. j. za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z. a z toho dôvodu je potrebné na predmetný prípad aplikovať ustanovenia tohto zákona. Zákon č. 58/1969 Zb. by sa na daný prípad aplikoval, keby ku škode došlo pred 01.07.2004, avšak v predmetnom prípade došlo ku škode až po tomto dátume, preto súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keď na predmetný prípad aplikoval ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb..

23. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci založil svoje rozhodnutie na nesprávnych právnych záveroch, pre ktoré sa podstatou veci z hľadiska právne významných skutočností pre posúdenie nárokov žalobkýň nezaoberal, a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Nakoľko súd prvej inštancie na posúdenie predmetných nárokov aplikoval nesprávny právny predpis, t. j. z. č. 58/1969 Zb., a nakoľko tento nedostatok nemožno napraviť konaním pred odvolacím súdom, odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je na základe vyššie uvedeného potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie v súlade s § 389 ods. 1 CSP a §

391 ods. 1 CSP. Čo sa týka návrhu žalobkýň na polozenie prejudiciálnych otázok SD EÚ, tento považuje odvolací súd v danom štádiu konania, ako aj z dôvodu hospodárnosti za nadbytočný.

25. Súd prvej inštancie bude v ďalšom konaní povinný sa riadiť právnym názorom odvolacieho súdu uvedeného v tomto uznesení, ktorým je v súlade s § 391 ods. 2 viazaný. Súd prvej inštancie opätovne posúdi dôvodnosť nároku na zaplataie náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy s príslušenstvom žalobkyniam podľa z. č. 514/2003 Z. z.. Ďalej súd prvej inštancie bude zohľadňovať skutočnosť, že pri analogickom použití § 19 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. na premlčanie nároku na náhradu škody vyplývajúcej z nesprávneho úradného postupu, nemožno pri určení počiatku objektívnej premlčacej lehoty vychádzať len z protiprávneho úkonu, či udalosti vyvolávajúcej škodu, ale je potrebné vychádzať aj zo skutočností, kedy vznikla škoda samotná. Taktiež je potrebné, aby súd prvej inštancie zohľadnil to, že počítanie premlčacej lehoty pri nesprávnej transpozícii Smernice do právneho poriadku SR z. č. 281/2001 Z. z. dňom platnosti tohto zákona, t. j. 18.07.2001, by viedlo k praktickej nemožnosti uplatnenia si práv subjektmi, ktorým vznikla škoda po 18.07.2011, čím by došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu, a preto je takýto výklad neakceptovateľný.

26. V ďalšom konaní súd prvej inštancie vykoná dokazovanie v dostatočnom rozsahu, zhodnotí zistený skutkový stav veci a na základe právneho posúdenia veci znovu rozhodne a svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby bolo v súlade s uvedenými zákonnými ustanoveniami, s poukazom na ustanovenie § 220 ods. 2 CSP a tiež, aby bolo aj preskúmateľné v prípadnom odvolacom konaní.

27. Súd prvej inštancie vo svojom ďalšom rozhodnutí vo veci rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania v súlade s § 262 ods. 1 CSP a § 396 ods. 3 CSP.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).